Барлық елдердің пролетарлары, бірігіңдер!

Қазақ университеті

1976
2
июнь

17—18
1004—1005

ОРГАН ПАРТКОМА И РЕКТОРАТА КАЗАХСКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО КРАСНОГО ЗНАМЕНИ ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА им. С. М. КИРОВА

СЕГОДНЯ в номере:

◆ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ФИЛОЛОГИЧЕСКОГО
◆ ЗНАКОМЬТЕСЬ: ПРОФЕССОР К. А. ШАЙБЕКОВ
◆ ПРАВА ЛИ МИСС ИНКОГНИТО?
◆ СИРЕНЕВЫЙ ВЕЧЕР АТЕИСТОВ
◆ СТУДЕНТ НА СКАМЬЕ ПОДСУДИМЫХ

Жасампаз дәуір талабы

БҮГІНГІ СТУДЕНТ — ертеңгі қоғам қайраткері. Сөз жоқ белгілі бір кезеңнен сон олардың қолдарына мемлекеттік маңызы зор-қызметтер сеніп тапсырылуы мүмкін. Болмаса, олар ғылым әдебиет пен мәдениет салаларында -жемісті еңбек етіп, абырой құрметке бөленер, ал кейбіреуі жеткіншек тәрбиеші — ұстаз болар. Кім болған күнде де оларға бесжылғы университет білімімен тәрбиесінің тікелей әсері болары сөзсіз. Сондықтан мен бүгінгі студентке университет қабырғасындағы әр күннің мағыналы, мазмұнды өтуі үшін күрес дер едім. Ол үшін алдымен марксизм-ленинизм ілімін терең үйреніп, мәдениетті, саналы, жан-жақты жетілген азамат болуға ұмтылу керек.

Қазір біздің университетімізде боламын деген жас үшін қажетті қамқорлықтың-бәрі бар. Бір қуанарлық жәйіт, соңғы жылдары университет студенттерінің оқу үлгерімі сан жағынан да, сапа жағынан да жақсарып келеді. Мұның белгісі біздің филология факультетінен де байқалады. Қазір факультет оқу үлгерімі жөнінен университет бойынша-бірінші орында. Факультетте үздік оқитын студенттер өте көп. Атап айтсақ, Лениндік стипендиат Ә. Сапарбекова, (V-курс), С. Жәкенов (V-курс), Рудаков (III-курс). С. Колчин (IV-курс) Т. Тұяқбаев (IV-курс) және М. Бейсенқұлов (II-курс) сияқты студенттер озық оқумен қатар, қоғамдық жұмыстарға да белсене қатысады.

Студенттерге қойылар талап жылма-жыл күшейіп келеді. Өйткені заманымыз ғылыми-техникалық революция кезеңімен космос дәуіріне ұласып барады. Соған қарап қазіргі студенттерді бұдан жиырма жыл бұрынғы шәкіртпен салыстыруға болмайды. Олардың араларында біраз айырма бар. Жасампаз дәуірдің өскелең талабы жас өскінді замана ағымына қарай, тың соқпақпен алға жетелеп барады. Міне, соған ілесу үшін адамзат тарихының үздіксіз эволюциялық даму жолдарындай-үнемі оқып, үйрену және тал-май іздену қажет.

КПСС Орталық Комитетінің Бас секретары Л. И. Брежнев жолдас XXV съезде жасаған баяндамасында: «Адамды өз білімін дербес толықтыра білуге, ғылыми және саяси информацияның үдеген тасқынында бағдар таба білуге баулу қажет» деп атап көрсетті. Шынында да, адамның өз білімін дербес толықтыру деген сөз, жарқын заманымыздың ғылыми техникалық прогресімен әсем үндеседі. Тәрбиеші коллективтің міндеті — бүгінгі талапты, ынталы жастарды заман талабына сай тәрбиелеуде. Москва университетінде: «Студент оқтын-оқтын толтырып тұратын жансыз шыны емес, ол-ұшқын, ұшқынды тұтата білу керек» деген қанатты сөз бар. Біздің кашанғы міндетіміз — студенттерді алдағы үмітіне қарай жетелей білуде.

КПСС Орталық Комитеті жоғарғы оқу орындарына, әсіресе университет біліміне ерекше мән беріп, 1972 жылы июль айында «Еліміздегі университет жұмыстарын жақсарту туралы» арнаулы қаулы қабылдады. Қаулы университет ғалымдарының алдына биік талаптар жүктеді.

Бүгінгі студент-коммунистік қоғамның белсенді құрылысшысы. Сондықтан да ол өмірге қоғамдық көзқарасты осы бастан, қалыптастыруы керек. Ал, соның бәрі түптеп келгенде жастарды коммунистік рухта тәрбиелеуге саяды. XXV съездің талабына сай біздің факультетте де бесжылға арналған коммунистік тәрбие жұмыстарының жоспары жасалды. Біз ендігі жерде сол жоспарды жүзеге асыру үшін күресеміз.

Студент жастардың эстетикалық талғамы мен мәдениетін көтеруде әртүрлі үйірмелердің тәрбиелік маңызы зор. Ондай үйірмелер бізде ондап саналады. Мысалы, М. Әуезов атындағы әдеби бірлестіктің бұл күнде қала жастарының әдеби-эстетикалық тәрбие мектебіне айналып отырғанын, көпшілік жақсы біледі. Олар әр ай сайын қызғылықты кездесулер өткізеді. Кейде қазіргі жастар өмірі тақырыбына сай, диспут кештерін де ұйымдастырады. Қысқасы, бірлестіктің тұрақты жұмыс жоспары бар.

КПСС XXV съезі Совет халқының алдына тың, күрделі міндеттер қойды. Оныншы бесжылдық сапа мен тиімділік бесжылдығы болып белгіленді. Қазір еліміздің еңбекшілері сол биік міндет мәдесінен шығу үшін жұмылуда. Съезд ұйғарымын біз үшін де ортақ, қатысты шешім ретінде қабылдап және оны басшылыққа алып, алдағы уақытта осы бағытта жұмыстар жүргізе береміз.

М. ЖОЛДАСБЕКОВ,

филология факультетінің деканы, филология ғылымдарының кандидаты.

Көктем келді гүлін алып...

Фотоэтюдты түсірген **Р. Ханалиев.**

ПРОФЕССОР

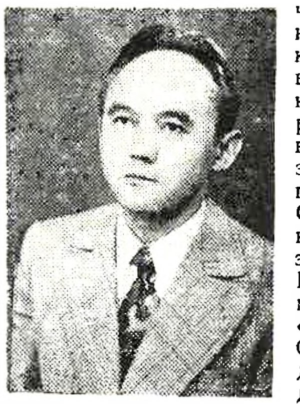

Ждала встречи с эдаким седым профессором с тихим ласковым голосом. В трубке слышался голос энергичный, сильный.

Приятно, разумеется, когда тебе в лицо смотрят, спокойно улыбаются, ручку жмут... А тут страшно занятой человек. «Нарасхват»: из библиотеки пришли — просят последнюю научную работу, и экзамены, и «из газеты». Хитро, ласково так разглядывает: мол, какая еще там студентка явилась? Да зачем мол и кому это надо?

Сами, однако, судите — 50-ти нет, а уже профессор, добрая сотня публикаций, поездки «по большому счету».

Дочь старшая Кималхана Асанбековича, Гуля тоже юрист. И книжки детективные не подсовывал ей отец, и разговоров длинных не вел — сама выбрала.

Бывает так: мама врач, и папа врач. Так кем же ему быть, «подросточку»? Ясное дело — врачом. А коли родители испокон крестьяне? Правда, крестьянином Кималхан не стал. Шайбеков рос в детдоме села Высокое: так, знаете, добрый джамбулский дяденька подобрал. Это его первый учитель, Керимбек Асанбеков. В 16 лет Кималхан— завуч неполной средней школы. Не понравилось ему. Думал он тогда, что дорога его полюбовно разминулась с учительством, но ошибся. Потому что такого учителя поискать надо.

У самого Шайбекова — юриста началось красиво — с Шерлока Холмса — в школе еще. И тетрадки не всегда были лучшими по чистописанию, и руками часто размахивал.

Говорят, коли много человек на себя берет, то и ждать от него надо многого. Вот из тех Шайбеков как раз, из активных. Был в истории, известно, поход «тридцатитысячников» в деревню. Друзья рассказывали, что Шайбеков загорелся, словно порох — «пойду в председатели колхоза, и точка!». В райкоме партии помозговали, решили, что на своем месте он нужнее будет. Опять судьба его к учительству направила.

Бывает уверенность, что пишешь «материал» очень «положительный», и говорят все об избраннике только хорошее. Знаете детскую игру «холодно» — «тепло»—«горячо»? Как дойдет рассказчик до опасного, «узкого» места в словах, так и остерегают его, чтобы «горячо» не было — подстраховывают, словом. Тут в полный голос твердили — «хороший человек, что и говорить», «А как поет? Вы слышали в его исполнении арию Тулегена?» И профессор Сагындык Байсалович Байсалов вспоминает двадцатилетней давности кружок землячества, откуда началось вступление их, юристов, в большую науку. Тогда и Кималхан Асанбекович руку «приложил» к «праву», которое читает сейчас с кафедры. Ученый Шайбеков участвовал в разработке проектов отдельных законоположений страны и республики. Вместе с профессором С. Б. Байсаловым они работали над справочником по сельскохозяйственному законодательству. Вместе ездили лекторами от алма-атинского отделения общества «Знание» в хозяйства области. Отвечали на несметные вопросы дотошных стариков и старушек и других сельских работников обстоятельно. Это тоже наука. Наука, которую один степенный заочник определил как «все права, касающиеся колхоза». Студентки-четверокурсницы сказали, что «колхозное право», понятно, не то, что уголовное и менее эффектно, но вещь нужная. И преподаватель «располагает»: «аудиторию в кулаке не держит, и по струнке никто не ходит...» Говорит профессор «густо», суховато, но невольно подчиняешься логике неяркой, точной и лаконичной его речи.

Парни с «камчатки», которые не успели толком «распробовать» эту науку, признались, что профессор лекции читает «душевно».

Кималхан Асанбекович вернулся недавно с московской конференции. Тема доклада его была: «25 съезд КПСС и дальнейшее совершенствование оплаты труда в колхозах». Это его работа, и в этой работе профессор Шайбеков нужный человек.

Н. СТРЕЛКИНА.

Т. К. ЧУМБАЛОВУ — 70 лет

ЖИЛ в Уральской области, в маленьком ауле Карпак. Приехали два земляка, кажется на каникулы, из Москвы. Интересно рассказывали о своей учебе. И уехали уже не вдвоем — втроем: захватили с собою мальчишку, который решил учиться. Начал он с рабфака. Это было в 1922 году. В 1925 году Таир Кукашевич поступил на агрохимический факультет Тимирязевской Академии в Ленинграде.

Научная и педагогическая деятельность его началась в Казахском государственном университете, где с 1945 года он бессменно заведовал одной из ведущих кафедр университета — кафедрой органической химии, а затем, начиная с 1971 года и по настоящее время кафедрой химии природных соединений.

Таир Кукашевич — основатель одного из важнейших научных направлений — изучения химического состава растительного сырья Казахстана. Под его руководством исследован химический состав более 300 видов дикорастущих растений Казахстана, из них отобрано около 100 видов наиболее перспективных для комплексного использования в народном хозяйстве и медицине.

В Чимкенте есть маслозавод. Жиры и масла заготавливают тоннами. В летнее время они тоннами же и портились. Ввели фенольные соединения. Опыт прошел удачно. Масло не портится, влияние на организм безвредно.

Или возьмем обыкновенные консервы. Срок хранения — 3 года. Через три года их в большом количестве «выбрасывают» из магазинов. Стоит внести в них фенольные соединения — и срок хранения увеличивается на несколько лет.

Были проведены опыты с Институтом защиты растений Министерства сельского хозяйства. В полевых условиях часть растений с фенольным соединением и часть обыкновенных подвергались радиоактивному облучению. Результаты: первые не погибают.

Весь коллектив кафедры — в поисках. Под руководством профессора Т. К. Чумбалова подготовлено 16 кандидатов наук. По результатам биологических испытаний препаратов, полученных на кафедре, в Казахском институте онкологии и радиологии защищены 2 докторских и 4 кандидатских диссертации.

Т. К. Чумбаловым опубликовано более 230 научных работ по химии растительного сырья, получено 10 авторских свидетельств на изобретения и открытия.

Вот таким стал сейчас Таир Кукашевич, через 50 лет. Сегодня ему 70 лет. Мы поздравляем его, новых научных открытий Вам, Таир Кукашевич!

Х. ИСМАИЛОВА.

РЕЗОНАНС

ПРЕОДОЛЕТЬ СЕБЯ

Письмо безымянного автора, озаглавленное «Чужой птицей в стае» («Қазақ университеті», 1976, 23 февраля) задело за «живое» многих студентов университета. В редакцию поступили десятки откликов. Авторы их в основном первокурсники. Не так гладко на первых порах складываются отношения на студенческой скамье. Сегодня мы публикуем часть откликов, подтверждающих это.

Что поразило в этом письме? Досада. Обида автора на общественные студенческие организации. Видите ли не предложили никакой общественной работы, без которой автор письма «не может ни учиться, ни жить настоящей жизнью».

Случай, прямо надо сказать, небывалый. В самом деле, почему на всех курсах среди студентов постоянно распределяются всевозможные общественные нагрузки, а тут получилось, что студентка «чужая птица в стае».

Взять хотя бы к примеру наш курс: все при деле — кто слушатель общества «Семи Муз», кто в КИДе, кто рисует, кто поет — никого без нагрузок. Но вот вопрос в чем: стало ли легче дышать, проще ли стало общение между студентами? Отвечу: «Нет!» Ее величество фиолетовая скука (как было сказано в одной из статей газеты) царит и по сей день. И по сей день здравствуют «сгруппированные отдельные кучки» студентов. Учебный год заканчивается. А что мы знаем друг о друге? Ничего. Мешает наша «сгруппированность». «Моя хата с краю...» Каждому интересно, наверное, было бы узнать, почему считается нормальной эта теория? Почему с каждым годом все труднее общаться молодым, вообщем-то интересным, людям?

Постараюсь ответить. Трудно сделать первому шаг к общению, Возникает вопрос: «А поймут ли?». Трудно преодолеть скованность, инертность прежде всего в самом себе.

Мисс инкогнито, ты пишешь, что «чувствуешь себя отбитой птицей, попавшей в чужую стаю», и от того ты «стала замкнутой, неразговорчивой и даже неуверенной в себе». Вот это — «неуверенной в себе» — еще один ответ на вопрос. Став студентами, многие разуверились в своих возможностях, способностях. А тут еще одна незадача, «хочешь с кем-нибудь поговорить от души, отмахиваются, как от назойливой мухи» или в лучшем случае в своей «кучке» посмеются: «Чудачка».

Вот и выходит, что «птица на отлете» вполне закономерное явление. Только не могу я согласиться с автором письма, что вокруг все такие «равнодушные, с безучастными лицами». Может быть, ты сама чего-то не видишь в своих сокурсниках? А была ли ты настойчива (не назойлива!) в своем стремлении «разговорить» аудиторию?

Нужно, по-моему, прежде всего в самой себе преодолеть эту «убитость», «мучительную горечь в душе, а потом только требовать от сокурсников какого-то взаимопонимания.

Г. МАЛАЕВА.

«Человек ушел в себя. Замкнулся», — говорим мы. И ставим точку.

...Он сидит сегодня один за партой. Я с ним никогда не сидела раньше. Сначала подумаю: «А удобно сесть? А что подумает тот, этот, и он сам?» Прохожу. Сажусь на последней парте. И тоже одна.

А с этой девочкой что-то случилось. Чувствуют это многие. Но почему-то все обходят ее. Подойти, спросить, помочь, посоветовать, или просто выслушать!! Опять подумаешь: «Зачем? Может ей это неприятно?»

Вот кто-то на тебя смотрит. Оглянулся. Встретился взглядом. Ну, улыбнись же, просто как другу, как однокурснице — улыбнись! А ты думаешь: «И чего это она уставилась на меня? Хм... Может влюбилась?» И отворачиваешься.

БЕЗ ВИНЫ ВИНОВАТ

Бывает так? Бывает. И никто из них не станет требовать к себе внимание. Гордые истолкуют по-своему: «Не нужен я здесь никому». И сделают горький вывод: «Чужая птица в стае».

«Ушел в себя... Ушел...» — говорим мы. И начинаем разводить руками. Спорить. В конце-концов приходим к выводу, что он (она) сам виноват: тогда не подошел, тогда не сказал ничего, тогда почему-то не пришел (а почему???). Стоп! А может мы сами, того не желая, потихоньку, очень медленно, день ото дня, добились своего — оттолкнули его (ее) от себя?

Хельга ИСМАИЛОВА.

ЧТО ЭТО, ПОЧЕМУ И КАК?

Мне сразу стало ясно, что я никогда не приближусь к этим людям. Не потому, что они не нравятся мне, но было какое-то нетвердое чувство, что тебе нужно чего-то другого, пусть неправильного, но преемлемого тобой полностью. Что это, нюансы того необъяснимого, что называют человеческой натурой или дурь, от которой надо избавиться? Почему часто нравятся люди, которых не любят или считают глупцами? Да и вообще где грань между хорошими и плохими людьми? Нет, раздел, безусловно, есть, но, мне кажется, не в студенческом коллективе, где каждый может казаться и хорошим и плохим с разных точек наблюдения.

Эти люди образовали свою «могучую кучку» на курсе. Объединились сразу, с начала учебы. Почему именно они? Разные характеры, разные взгляды и... один коллектив. Конечно, против никто не был. Всегда хорошо, когда у тебя есть свой круг, свои друзья, к которым ты ближе, чем ко всем остальным. Но иногда получается так, что эти «остальные» озлобляются за меньшее внимание к ним. А «свои» вдруг начинают распадаться. Вышедшие из круга в смятении, где найти других...

То же произошло и с ними. От былой сплоченности не осталось и следа. Хорошо еще, что у членов «кучки» не осталось озлобленности на всех, они просто влились в массу. Они не почувствовали себя «чужой птицей в стае» и это может быть заслуга коллектива, пусть не дружного, но все же коллектива.

Идет подготовка к вечеру. Время для репетиций ограничено, а сделать надо очень многое. Организаторы горячатся, ссорятся. Кто-то предлагает свой сценарий, кому-то не нравится. Уходим рассорившиеся, снова мучительная переоценка ценностей. Рвется еще одна нить... Потом все-таки приходится связать ее концы в узелок. Но узелок — это ведь шрам на теле коллектива. Как же быть без них, без больших и маленьких узелков?

Ольга ГЕЛЬВИГ.

„Бос уақытым жоқ“

Мен бұл лабораторияға үлкен оймен келдім. Өйткені қазір физика ғылымы араласпайтын іс кем де кем. Сонан да болар сызықтық күшейткіш лобараториясының меңгерушісі, коммунист-ғалым М. С.Ивановпен сұхбаттасуға соншама құмартып келемін.

Міне соның сәті енді түскендей. Ол келісілген уақытта орынында екен.

Сұрақ: Ядролық-физика саласында соңғы жылдары қандай тың табыстар болғанын және сіздің коллективтің бүгінгі таңда немен шұғылданып жүргенін әңгімелесеңіз?

Жауап: Жалпы бұл салада көтерілмеген проблемалар көп. Солай бола тұрса да, біраз табыстар да бар. Ол сөз жоқ еліміздегі ғылым ордаларының бәріне ортақ.

Ал, біздің мақсатымыз кристалға, яғни бір денеге сәуле түсіргенде, ол қандай күйде болады— соны анықтау. Сол сәттегі дене мен сәуленің өз ара қарым—қатынасының нақты формаларын белгілеу, сөйтіп сол арқылы дененің электроактивтілігінің ішкі өзгерістері қозғалысын байқау. Бұл тәжірибелер атом энергетикасы үшін керек.

Сұрақ: Физик болуды мектеп қабырғасында жүрген кезеңнен бастап армандап па едіңіз?

Жауап: Солай десе де болады. Әсіресе мектептің соңғы кластарында физикамен айналыса бастадым. Ғылымға деген алғашқы құмарлығым оянды. Сөйтіп орта мектепті бітірісімен Ленинградтың электротехникалық, кейін Таллиннің политехникалық институттарын үздік бітірдім. Институтта атом реакторының құрылысымен шұғылдандым, кейін осы жұмыс ұзақ жылғы зерттеу объектіме айналды.

Сұрақ: Ғалымдардан кімдерді үлгі тұтасыз?

Жауап: Мен үлгі тұтатын ғалым физиктер академик Александров пен С. Т. Конобиевский.

Сұрақ: Сіз басқарып отырған кафедраның шетелдермен ғылыми байланысы бар ма?

Жауап: Әріптесім Б. Мұқашев екеуіміздің соңғы жылдардағы еңбектерімізді Лондон мен Мюнхен ғалымдары жақсы біледі екен. Қазір солармен тұрақты байланыстамыз.

Сұрақ: Бүкіл еліміз КПСС XXV съезін зор табыстармен қарсы алды. Соған орай съезд қарсаңында сіздің кафедра коллективінің қол жеткен табысы болды ма?

Жауап: Әрине. Съезд өтіп жатқан күндері біздің сызықты күшейткіш лабораториямызда үлкен жаңалық болды. Біз коллектив болып біраз жыл шұғылданған «Автоиондық проекторды» іске қостық. Бұл біздің съезге әзірлеген тартуымыз деп білемін.

Сұрақ: Бос уақытыңызда немен шұғылданасыз?

Жауап: Менің бос уақытым жоқ десе де болады. Ал, болған күнде кітап оқуды немесе серуенге шығуды ұнатамын. Тіпті көбіне реті келсе лабораторияда болғым келеді. Өйткені ол менің екінші үйімдей болып кетті.

Баяғыдан бергі жанымды тербеген жылы әсер алдамаған екен. Лабораториядан көңілді шықтым.

Күн шуағын төгіп тұр, аспанда шөкімдей бұлт жоқ. Ойымда лаборатория, ойымда жаңа ғана сұхбаттасып шыққан ғалым ұстаз бейнесі. Ұмыта алар емеспін; ұмытылмас деп ойлаймын. Ой тұңғыйығына алаңсыз сүңгігенім соншалық, еңгезердей біреу қағып кетті. «Кешіріңіз» деп сыпайы сызылып, асығыс өте шықты.

Жан-жағыма қараймын. Тынымсыз, тоқтаусыз шұбырған адам тасқыны. Бәрінің де жүзінде әлде неге асығыстықтың табы бар. Бос уақыттыры жоқтай. Кенет... осы сәт менің ойыма жаңа ғана әңгімелесіп шыққан ғалым ағаның соңғы сөзі оралды. «Бос уақытым жоқ»... қалай тауып айтқан. Менің де бос уақытым жоқ, бір пардан сұранып шыққанмын, екіншісіне үлгеруім керек. Жүрісімді үдете түстім. Асықпасқа болмайды, қалай асықпассың... өйткені бос уақыт жоқ қой...

Интервьюді жүргізген
К. ТӨЛЕУБАЕВ,
1-курс.

Звоните: 69-66-87

На снимке: зав. кафедрой органической химии, проф. А. Ш. Шарифканов. За успехи в выполнении 9-ой пятилетки по подготовке высококвалифицированных специалистов, в коммунистическом воспитании студентов, он награжден на днях орденом Ленина.

ВОЗРОЖДЕНИЕ

После десятилетнего перерыва на факультете журналистики появился свой рукописный журнал «Камертон». В слове к читателю редколлегия пишет: «На свое первое заседание ввиду важности момента мы явились в полном составе. Для нас это было событие. И вот после трехмесячных мук творчества мы представляем на суд первый номер журнала. В нем стихи и миниатюры, рассказы и новеллы, критические статьи и рецензии.

Мы верим, что не затупились перья у журфаковцев, что журнал будет жить»..

Верить, думается, надо.

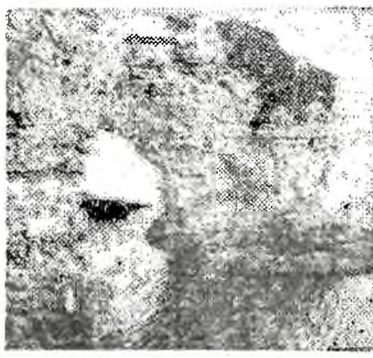

На снимке: Одна из фотоиллюстраций «Камертона».

Х. Аллова.

Семнадцать сиреневых весен

Каждый год, в мае — месяце цветения — атеисты проводят выпускной «сиреневый» вечер.

Закончился и этот — 17 по счету учебный год университета молодого атеиста. Год самый плодотворный: 29 занятий, 361 прочитанная населению лекция, 107 студентов получили дипломы лектора-атеиста.

За проведенную научно-атеистическую работу районный комитет Казахстана наградил Казахский университет почетной грамотой.

...В зале, как в сиреневом саду, густой запах. На выпускной вечер собрались студенты и гости. В президиуме — проректор КазГУ Я. А. Аубакиров, гостья из Москвы, представитель института научного атеизма при ЦК КПСС И. Я. Малахова, инструктор обкома КП Казахстана И. С. Синкин, зав. отдела атеизма Всесоюзного общества «Знания» Н. П. Нефедова, заместитель председателя Правления областной организации общества «Знание» В. Ф. Ермолаева — друг и помощник молодых атеистов КазГУ.

Поздравил студентов с присвоением общественной профессии В. А. Брянов, ректор УМЛА:

«Не бойтесь трудностей, которые стоят на пути человека. Как сказал великий Гете: «Лишь тот достоин жизни и свободы, кто каждый день за них идет на бой».

В. А. Брянов вручил дипломы, а слушатели первого года обучения каждому дипломнику — сиреневый букет — традиционный атрибут выпускного вечера. Студенты: В. Головина (председатель совета атеистов КазГУ, физфак), А. Семенюк (физфак), Л. Шерова (фил.-эконом. фак.) и др. были награждены книгами и денежной премией.

Цветами и подарками отмечены доценты В. А. Брянов, К. З. Стариков, проф. В. И. Фурсов, зам. секретаря комитета комсомола Б. Галиев.

Надя Агафонова, студентка факультета прикладной математики, закончила вечер:

— «Я только первый год занимаюсь в университете атеизма. С интересом хожу на эти лекции потому, что хочу принести людям хоть небольшую помощь, вернуть их к полноценной, счастливой жизни».

Т. ЯБЛОКОВА,
слушательница УМЛА.

Фото В. Бородихина, В. Агапова.

МЕН САҒАН ҚАРАП КЕЛЕМІН...

— **Сен Тегісжанды білесің бе?**
— **Философия факультетінде оқитын ба?**
— **Ия.**
— **Қандай жігіт?**
— **Талапты, білімге құмар.**

* * *

Мен оны көргенше асығып келемін. Оның үстіне көптен көрмегенім және бар. Әлгінде естігенмін, жаңа ғана кітапханаға кетті деп. Шынында да оны осыннан таптым. Бәз баяғы аңқылдақ мінезі қаз-қалпында. Сол бұрынғыдай әлі тұйық, сөзге олақ. Қысқа түрде амандық сұрастық.

— Диплом жұмысымен шұғылданып, қол тиіңкіремей жүр,-деді, ол жылы жымиып.
— Тегісжан!
— Бірдеңе дедің бе?
— Жоқ, саған бөгет жасамайын. Кешкісін кездесерміз.

Мен онымен қош айтысып, сыртқа шықтым. Ойымда талапты құрбымның жарқын бейнесі. Қайта-қайта оны қыймас сағынышпен еске аламын. Өйтпегендеші... Өйткені, оның бар өмірі менің көз алдымда өтті емес пе.

1965 жыл болатын. Орта мектепті ойдағыдай бітірген жас өспірім алдында үлкен мақсат тұрды. Көп ойланды ол. Арман-қиялға жетелесе, өмір-қияға шақырады. Ақыры... ұзақ толғаныс, ұзақ ойланыс соңы нақты шешімге сайды. Оның үстіне семья жағдайы да жас жігіттің алысқа ұзап шығуына тұсау болды. Бірақ, оған мойыған ол жоқ. Қайта өзге құрбыларындай бос жүріп алмай, бірден Павлодар трактор заводына жұмысқа кірді. Жұмыста да абыройсыз болған жоқ.

Бірде оны завод комсомол комитетіне шақырды. Жылы амандасқан секретарь, әңгімені істен бастады.

— Біз сені цехтық комсомол ұйымына секретарь сайлағалы отырмыз. Бұл тиісті орындармен келісілген мәселе. Сондықтан сенімнен шыға біледі деп сенеміз.

Мұндай ұсынысты қапелімде күтпеген ол жауапқа біраз тосылып қалды. Біраз ойланып барып, келісім берді.

Жігіт қиялынан жоғары білім алу арманы еш ұмытылған жоқ. Сөйтіп, 1971 жылы. Т. Айткозин Қазақтың С. М. Киров атындағы Мемлекеттік университетінің философия факультетіне оқуға түсті Мұнда да ынталы жігіт көп ұзамай ұстаздар құрметіне бөлене бастады. Негізгі майдан — оқуда озат болумен қатар қоғамдық жұмыстарға да белсене араласты Басқасын айтпағанның өзінде бес жыл университет комсомол бюросының мүшесі болды Ол туралы айта барсе әңгіме көп-ақ. Таусылмастай секілді...

* * *

Кеш. Жаздың жаңға жайлы жайдары кеші. Алыстан қоңыр шоқылы тау баурайларының сілемі мұнарлы сағым жамылып, қара буалдырланып тұр. Белеңнен асқан көкжиек шымылдығы тау төсіне сіңіп, жоғалып барады.

Мен осы сәт онымен қайта кездестім. Кітапханадан шыққан беті екен. Айналаға қызыға қараймыз. Адам ағыс нөпірі бізді де тынымсыз тірлік толқынына қарай сүйреп барады. Шыдамадым, үнсіздікті тағы мен бұздым.

— Тегісжан, сенің де арманың бар ма екен?
— О, не дегенің достым. Арман таусылған ба, арманым көп. Тіптен көп, қайсы бірін айтайын...
— Апырмай, университет бітіру қарсаңындасың. Туған қалаңа жолдама алыпсың.
— Бәрі рас. Бірақ мұның бәрін, арман атты үлкен айдынның бір-бір кішкене сағасы деп қана білемін. Өйткені, мен... Кешір... «Мен сондаймын» деп айту қиын екен. Бірақ, бәрін айт та бірін айт, арман таусылар ма?!

Мен ойланып қалдым. Ал, ол қоштасып, ілгері кетті. Жүріп келемін... Ойым сан тарау. Кеудемде мақтаныш лебі бар. Адам — ағыс нөпіріне жасқанбай қараймын. Өйткені, менің замандасым, адам деген атқа лайық екен. Мен соны ұқтым. Сонан да оның сүйкімді бейнесін жиі еске алам. Ал, көкейімде оның соңғы сөзі: «Арман таусылған ба?!» Шынында да солай екен-ау, қапелімде ұқпай, кейін ұғатынымыз жаман-ақ. Кейде соның өзі жақсы... Бірақ мен қателеспестеймін, өйткені менің алдымда сен барсың. Мен саған қараймын...сенен үміт күтемін, жолың болсын замандас, мен саған қарап келемін.

Д. ТӨЛЕПБЕРГЕНОВ.

Суретте: Үстіміздегі жылғы «Киров» атындағы жүлдегер география факультетінің студенттері.

ЛЕКТОР КЕЛДІ

(СЫҚАҚ)

Ауылдық клубтың алдына
Бір көк сұр «Волга»
Кеп тұр дейді.
«Қаладан келген лектор»-
«Ой, өзі уыздай жас екен»,
Біреулер «Әй, шашы да шаш
екен» дейді
Екінші біреу бұған
«Ауызыңды жаба тұр» деді,
«Бұл келген нағыз оратор
Аялдама жасаған жерге
Баяндама жасай береді екен,
Анау мынау мылжың емес,
Бұл лектір»,-дейді
Әр сөзін құлағыңа үрлеп тұр
дейді,
Сонымен клубқа
Едәуір жан жиналып қалды,
Әйтеуір қағаздан бас алмай,
Сөзін бастап кетті.
Бастауы бастағанымен
«Жолдастар» деген сөзді
тастап кетті.
— Менікі ғылыми жұмыс қой»
деді....
Залда әлдекім «Дұрыс қой»
деді.
Байқалып қалды лектордың,
Жүрегі зырқ еткені,
Бірақ бұлк етпеді,
Өзін-өзі демеп қойып,
— Алған тақырыбым
жақында,
Осы үй жануарларының
Адамға пайдасы хақында»
Бірінші: Жұп тұяқты
«животные»
Сиыр, шошқа, баран ісек,-деді
(Қойға сірә, тісі өтпеді).
Бұлар тамаша ет болады.
Жүн болады,
Сүт болады.
Бірақ тамаққа «страшно» жұт
болады.
Екінші: Жылқы, есек, и вот
түйе,
Онбаған тұяқты «животные»,
Бұрын қазақ атамызда,
Біраз қата кеткен,
Жылқыны жөн-атап өткен,
Ал, анау есек бюрократ,
Көк тиын пайдасы жоқ,
Әдеті, күлге жата кеткен.
Ал, түйе бірде жатып,
Бірде тұрып,
Талай басты қопалы еткен,
Жүнін қырықса тырдай болған,
Қазір ешкіде авторитет жұрдай
болған,
Ғафу, етіңіздер
Ешкі жұп тұяқты екен ғой,
Жалпы сақалдары сапсиып,
Бұлардың характері бөтен ғой,
деп баяндамасы сөзінің соңын,
Жұқалай бастады.
Бірақ, қағаздан бас көтеріп,
Лектор көзін уқалай бастады.
Жануарларды бекер
Талдаған екен,
Залда бір жан қалмаған
екен.

Бейсебай КІРІСБАЕВ.

Шат күлкіге толып тұрар

Қазгуград. Қазіргі күнде бұл республикалық екпінді комсомолдық-құрылысты білмейтіндер кемде-кем. Маңызды құрылыс орнын да іске қосылған объектілер қатары күн сайын көбейе түсуде. Бүгінгі таңда құрыш қолды құрылысшылар қолымен тұрғызылған төрт жатақхана студенттер игілігінде. Биология факультетінің оқу корпусы да бітуге таяу. Асқақ Алатау аясындағы осы қалашықтағы және бір объекті — 18 қатарлы ректорат үйі.

Ертеңгілік Алатау иығынан арқан бойы көтерілген күн сәулесі құрылыс алаңына жылы шуағын төгіп тұр. Сағат 8. Жұмыс күні басталды. Таңғы таза ауаны дірілдете тырна мойын кран іске кірісті. Республикаға еңбегі сіңген құрылысшы Н. Носарев басқарған монтажшылар бригадасы жұмысты бастап кетті. Жігіт ағасы жасына жеткен тәжірибелі бригадир әркімнің атқарар ісін түсіндіріп, бағыт сілтеп жіберіп жатыр.

— Біздің бригада «Казстальмонтаждың» Алматы басқармасына қарайды. Бригада мүшелері КПСС XXV съезінің шешімдерін басшылыққа алып, еңбек етуде. Қазір он алтыншы, он жетінші, он сегізінші этаждарды монтаждап жатырмыз. Бұл істе Қазақ ССР-інің еңбек сіңірген құрылысшысы М. Келиляев басқаратын звеноны айрықша атап өткен жөн. Бригада қазіргі таңда еліміздің құрылыс объектілерінде кең өріс алып отырған Злобиндік әдіспен жұмыс істеуде, — деді бізбен әңгімесінде бригадир.

Айтса айтқандай, қызу қарқынмен іске кіріскен жігіттердің еңбегі ерекше екен. Көтергіш кранды басқарып отырған С. Обмайкин аса ептілікпен ұзын, темір бағаналарды биікке алып беруде. Дәнекерлеушілер Г. Ахременк, пен В. Игнатов сияқты жігіттер бағана мен бағананың дұрыс қиюласып, берік орналасуы үшін қызу қимылдауда. Ал, А. Бочкаревтың звеносы темір бетон плиталарды төсеп жатыр.

Біз қарқынды еңбек қанат жайған алаңнан көзімізді алар емеспіз. Қалт еткен бір сәтте монтажшы Б. Атжігітовпен тілдестік.

— Болат, биіктікте жүріп, монтаждау ісі сәл де болса қиындық туғызбай ма?
— О, не дегеніңіз. Монтажшы болудың бар қадір-қасиетінің өзі сонда емес пе. Әрине, қиындығы да мол. Себебі, біз құрылыстың негізгі қатарларын тұрғызамыз ғой. Бұл аса шеберлілікті қажет етеді. Мүлт кетуге болмайды, онда барлық еңбектің зая кеткені, — деді ол жылы жымиып.

Біз оның еңбекпен шыныққан денесіне, күн қағып тотыққан өңіне қызыға қарадық. Жүзінен өз ісіне риза жанның белгісі біліну-ақ тұр.

— Сөз реті келгенде айта кетейін, ректорат үйі қалашықтағы негізгі объектілердің бірі... Тез әрі сапалы түрде еңбектеніп жатырмыз. Межеміз — июнь айында жалпы монтаждау жұмысын аяқтау,—деді бригадир Носарев. Сол сәтте жанымызға жүк тиеген автомобиль келіп тоқтады.

— Тағы да құрылыс материалын алып келді,—деп, бригадир асыға басып, жүріп кетті.

Қазгуград қалашығы ертеңгі күні еліміздің ең ірі оқу базасына айналмақ. 18 қабатты бұлтпен тілдескен ректорат үйі астана сәулетіне сәулет қосар, қаладағы ең биік үйлердің бірі болмақшы. Күні ертең—ақ ғылым мен білім ордасының үлкен отауы орын тігер жер осы. Сәулетті де, көрікті архитектуралық стильмен салынған оқу корпустары мен жатақханалар студенттердің шат күлкісіне толып, әлі-ақ толықсып тұрар...

Б. ҚАДЫҚОВ.

КӨКТЕМ ТЫНЫСЫ

Жатақханадан шыққан Шәйзада табиғат көркіне көз жіберіп, көктемнің зергер қолымен салынған сұлулығына қызықтай қарады. Көгілдір көктем... Табиғат арудың мәуесі толысып, төгіліп тұрған шағы.

Шәйзаданың есіне көктем тынысымен оралмасқа кеткен арман шақтары оралды. Өткеніне көз жіберді. Ол 1971 жылдың көктемі еді. Дәл осындай кезең, осындай табиғат өрнегі. Қайталанбас сұлулық саздары... Ия, сол көгілдір көктем Шәйзаданың кеудесіне арман ұялатып, қияға қарай қанат қақтырған. Сол кезде Шәйзада өзінің есейін қалғанын сезді. Албырт шақтың таңдап келіп, тиянақтағаны химик болу еді. Өміріңдегі алғашқы талпыныс қадамы сәтті болды. Қандай қуанды десеңші... Қазақ университетінің химия факультетінің І-курс студенті...

Уақыт шіркін ежелгі дәстүрін жалғастырып, жыл құсындай тізбектеле көш құрап, жүре берді. Ал, қазір ше... Студенттік жылдардың қайталанбас бес көктемін артқа тастапты. Көңілге нұр құяр жылдар елесі...

— Шәйзада. Оқыс дауыстан ойы кілт үзілія кетті. Жалт қарады.
— Не ойлап кеттің? Курстас құрбысы Жаназия жымия қарады.

Қос құрбы қолтықтаса корпуске ене берді.

* * *

209 лаборатория кабинеті. Күндегі әдетінше бүгін де ерте келіпті. Әбігермен жүрін, Клара Қадыровнаның да келгенін байқамай қалды.

— Сендер де келіп қалған екенсіндер ғой.
— Ия, апай.
— Онда жұмысқа кіріселік.

Мезгілімен қарбалас шақ та басталып кетті. Мен Шәйзадаға осындай жұмыс үстінде жолықтым. Шашы қиылған қара торы қыз менімен күле амандасты.

— Сіздер туралы жазбақ едім.
— Біздер туралы? Сұрақтың қисынсыз қойылғанына қысылып қалдым.
— Ж-о-оқ... Катализдік кафедра жайында.
— Ә, онда болады. Әне, апаймыз да келе жатыр.

Орта жастарға келген, жүзінен мейірбандық ескен апай менің сұрағыма тосырқай қараған жоқ, ол былай деді.

«Қазір өскелең заманымызда маңызды орын алатын ғылым саласының бірі-химия десек, әсте қателеспеген болар едік. Ал, біздің кафедра жайын сөз ететін болсақ, бұл өзі бірнеше лабораторияларға салаланып, әртүрлі ғылыми жұмыстармен шұғылданады. Мысалға, осы лабораторияны алсақ, мен осында өзімнің қорғайтын шәкірттеріммен жұмыс істеймін. Негізгі мақсат — металдардың катализдік активтілігін анықтау».

— Жәнәзия.
— Әу.
— Құрбың туралы не айтар едіңіз?
—Шәйзада туралы ма? Ол жөнінде көп айтуға болады ғой. Осы кафедраның меңгерушісі, химия ғылымының кандидаты Клара Жардамалиева апайдың жетекшілік етуімен диплом жұмысын жазып жүр. Қымбат металдарды неғұрлым аз қолданып, арзан металдарды катализатор ретінде олардың активтілігін анықтау қажет. Шәйзаданың да еңбегі «Платиндық металдар группасына негізделген қоспа катализаторлардың тасымалдаушылығы»—деген тақырыпқа арналған. Өткен жолы болған студенттердің ғылыми конференциясында жасаған баяндамасы да жоғары баға алды.

Жаңа жайдары Шәйзада әрқашан да ізденіс үстінде. Ол қазір конференцияда жасаған баяндамасын одан әрі жетілдіріп, диплом жұмысына айналдырмақшы. Онда платина, паллад никель (платиндік группа) тағы басқаларын катализдік актив ретінде қатыстыра отырып, бағалы металдар шығынын азайтуға, сол сияқты силикатты кірпіш, титанның қос тотығының реакциятездеткіштік қасиетіне терең көңіл бөлінген.

Шәйзада тек ғылыми еңбекпен шұғылданып қана қоймай, қоғамдық жұмыстарға да белсене араласады. Ол факультет жанындағы көркөмөнерпаздар үйірмесінің мүшесі.

Туған жерге жолдама алғалы отырған оның болашаққа деген талпынысынан көктем тынысы сезілгендей болды.

Бақыт ЕСҚАЛИЕВ.

Материалдарды дайындағандар журналистика факультетінің 1-курс (101 группа) студенттері.

Редактор М. Машекенов. Жауапты секретарьлар Б. Есқалиев, Қ. Мусырманов. Жетекші, оқытушы Т. Дүйсебаева.

ГОРЬКАЯ ИСТОРИЯ

ЗА ПОЛГОДА В ОБЩЕЖИТИИ № 2, ГДЕ ЖИВУТ СТУДЕНТЫ ФИЗИЧЕСКОГО И ФАКУЛЬТЕТА ПРИКЛАДНОЙ МАТЕМАТИКИ, ПРОИЗОШЛО 3 НЕСЧАСТНЫХ СЛУЧАЯ. ПОСЛЕДНИЙ ЗАКОНЧИЛСЯ В ЗАЛЕ СУДА.

С первого курса физфака к концу первого семестра отчислили 10 студентов. Отчислили по разным причинам, рассматривать их сейчас не будем, поскольку тема разговора о другом. Примерно в это же время на этом же курсе произошло 3 несчастных случая, которые не закончились худшим образом только благодаря случайностям. «Судьба», — сказал бы фаталист. Но, согласитесь, случайность может быть раз, другой.

А суть дела в следующем. 14 февраля 1976 года в общежитии № 2, Жанна Жумашева (окончившая биофак в 1975 г.) незаконно проживающая в общежитии, в комнате без номера, отмечала свой день рождения. Среди приглашенных находился С. Боранбаев, окончивший факультет прикладной математики КазГУ в 1975 г. Веселье затянулось за полночь.

В это время, никем не задержанные у входа в общежитие, проходят с друзьями Оспанов и Муканов (также выпускники 1975 г.) Проходят в нетрезвом состоянии с целью навестить друзей и «выяснить» с ними отношения. Без приглашения они сели к столу в комнате Жумашевой. При первых попытках «выяснить» что-то Оспанова выводят в коридор вместе с жертвой. Между ними начинается бурный диалог, подкрепляемый нецензурной бранью.

В 1 час ночи собираются спать студенты 1 курса физфака Шахметов и Пердибеков. Шум в коридоре не дает это сделать. Они выходят в коридор и Пердибеков делает замечание, за что получает удары в голову и плечо. Начинается жестокое избиение Пердибекова Оспановым, Мукановым и другими (его ставят к стенке и по очереди бьют ногами). В это время Шахметов, увидев издевательства над товарищем, испугался, но, попытавшись сделать замечание, получил пинок в живот и голову от Боранбаева. В ответ он вытащил из кармана нож и ударил Боранбаева в брюшную полость. Последний получил ранение в печень, опасное для жизни и стал истекать кровью. Сделав это, Шахметов убежал в комнату, к друзьям, где и пробыл всю ночь. Когда Пердибеков смывал в умывальнике кровь с разбитого лица, туда зашел Муканов и в присутствии 20 человек еще два раза ударил Пердибекова по лицу за то, что последний дал «неопределенный» ответ на вопрос: «кто ударил ножом Боранбаева?».

Вот начало истории, свидетельствующей о вопиющих безобразиях, творящихся в общежитии № 2, где, кстати говоря, незаконно проживали не только первокурсники Шахметов и Пердибеков, которые были выселены из общежития деканатом задолго до этой истории, но и некоторые бывшие выпускники университета—«герои» нашего рассказа.

И ПЕРВЫМ ДЕЛОМ МЫ РЕШИЛИ ПОБЫВАТЬ

В ОБЩЕЖИТИИ

При входе в общежитие № 2 нас встретило грозное и решительное объявление «Предъяви пропуск в развернутом виде». У нас не было пропусков. Но никого, видно, это и не интересовало: мы прошли беспрепятственно, не преследуемые ни вопросом, ни даже вопрошающим взглядом. Прошли мы, проходили столь же свободно и после нас, как, возможно, 14 февраля, так же — не таясь и не оглядываясь — вошли сюда 12 (двенадцать!) человек, к общежитию не имеющие никакого отношения. Они не просто вошли, они принесли с собой водку. И когда за полночь они стояли в коридоре и громко ругались, и в ход пошел нож, и тогда тоже не появились ни комендант, ни дежурный вахтер.

НА СУДЕ

ПОДСУДИМЫЙ АДИЛЬ МУКАНОВ, ВЫПУСКНИК КазГУ 1975 ГОДА:

В этот день мы пошли в ресторан «Алма-Ата». Когда сидели за столом Каден Оспанов часто говорил: «Передавай привет С. Тлеукенову». Когда выходили из ресторана, решили пойти в общежитие — наведать его. Дежурных не было. Мы стали заглядывать во все подряд комнаты, спрашивать, где живут пятикурсники. Наконец, Тлеукенова встретили в комнате без номера.

Выпили за встречу. Потом выпили за именинницу, незаконную хозяйку комнаты (правда, ее в тот момент не было). Были посторонние З. Пардзуева (стажер биофака), О. Байконысов (студент 5 курса физфака), Тамара Цой, М. Утенов и другие. Наконец, пришла именинница, стажер Ботанического сада Жанна Жумашева и С. Боранбаев. Мы поздравили ее и выпили еще.

На вопрос судьи, почему пошли в общежитие (ведь было уже 11 часов) Муканов ответил: «Я пять лет учился в КазГУ и жил в этом общежитии. Оно мне стало, как дом родной. Я там свой». Словом, в «дом родной» подсудимые пришли для скандала, захватив с собой выпивку и собутыльников. Тут следует оговориться, что приставки к именам «преступник», «собутыльник», «скандалист» Муканов и Оспанов получили только после 14 февраля, до этого они ни в чем, как говорится, предосудительном замечены не были. Адиль Муканов — сотрудник института математики Академии наук КазССР, Абдилкадир Оспанов — сотрудник института гидрологии и гидрофизики АН КазССР. Во время учебы в университете Муканов, например, ничем не отличался от друзей (разве что отличным знанием математики) — комсомолец, член учебно-воспитательной комиссии факультета, участник НСО...

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБВИНИТЕЛЬ Ю. А. ЕФАНОВА:

В хулиганстве обвиняются люди, окончившие университет. Вполне сформированные в культурном отношении и как специалисты, представившие суду положительные характеристики.

На суде они говорили робко, тихо и так путанно, что подчас судебный секретарь не могла ничего разобрать. Заученно произносили: нарушили общественный порядок, Пердибекова не избивали, а толкнули; драку не видел, потому что стоял спиной. Впечатление было такое, что во всей этой истории действовала компания деликатных школьников. Один толкнул, другой задел, третий хотел разнять. Нож, кровь и синяки появились будто неизвестно откуда.

Они стоят перед судом: даже здесь немножко наглые, самоуверенные и изворотливые. Они стараются любую деталь использовать себе на пользу. Мы смотрели на них и думали: когда была перейдена та черта, которая отделила ординарных выпускников университета от хулиганов с дипломами?..

СТУДЕНТ I КУРСА ФИЗФАКА ПОДСУДИМЫЙ ЖАНАРБЕК ШАХМЕТОВ:

Да, к часу ночи собрались спать, но не могли из-за шума. Когда увидел, что бьют Пердибекова, испугался, что и меня могут. Вытащил нож, стал кричать: «Не подходи!».

В этот вечер зимних каникул Шахметов мог еще быть дома, у родителей. И не пройти по коридору мимо шумящих. Или, наконец, у парня могло не оказаться ножа в кармане (случайно в этот вечер им кололи орехи). Случайность? Или цепь следствий, из которых одно звено выпало и, обретя конкретность привело 17-летнего парня на скамью подсудимых. Где же первопричина?

Конечно, за идейно-политическое воспитание наших «героев» отвечают и комитет комсомола университета, и профком, и студсоветы. Словом, к анализу этой истории мы должны подходить комплексно. Да, вина не снимается ни с кого. И мы думаем, в первую очередь, с факультетов, подопечными которых являются подсудимые. Кто знает, может не судили бы того же Шахметова, выселенного деканатом 24 ноября 1975 г. из общежития, если бы руководство физического факультета своевременно проконтролировало и разобралось с дальнейшим его незаконным проживанием в общежитии.

НА ФАКУЛЬТЕТЕ

Мы были на физфаке, когда еще шло предварительное следствие. Все к кому мы обращались, были осторожны и немногословны.

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ДЕКАНА А. Ф. БОГАТЫРЕВ молча махнул рукой.

Еще один разговор в деканате.

— Мы по поводу Вашего 1 курса.

Было молчание. И был вопрос: зачем вам это нужно? Вот вам благодатная тема, только пишите и пишите. Вчера состоялась научная конференция... Спортом интересуетесь? Есть факт необъективного судейства...

Журналист должен иметь смелость своего мнения. Это ленинская мысль. И мы настойчиво пытались уяснить, как же все-таки отнеслись на факультете к происшедшему, что сделали или намерены сделать.

СЕКРЕТАРЬ КОМСБЮРО ФАКУЛЬТЕТА АНАТОЛИЙ КОНОВАЛЕНКО в считанные минуты успел рассказать, что сам с утра до вечера в общежитии, что толкового председателя студсовета недавно выбрали, что работа в общежитии — это не только газета на стенке, но... О предмете нашего разговора и случившемся: «курс трудный, но лучше подойдите к декану». Круг замкнулся.

Словом, на факультете столкнулись с желанием не выносить сор из избы.

ИСТОРИЯ ЭТА С ПОСЛЕСЛОВИЕМ. Выпускники физфака и мехмата 1975 года Оспанов и Муканов «получили» соответственно 2,5 и 2 года лишения свободы и были взяты под стражу из зала суда. Студент 1 курса физфака Ж. Шахметов, тяжело ранивший ножом в драке человека, осужден на год исправительных работ. В адрес университета нарсуд Советского района вынес частное определение.

Вот и вся история. История, которая должна стать поучительной.

О. НЕБУЧИНА,
Н. ГУБАНОВА.

От редакции: газета ждет ответа от руководства физического факультета, факультета механики и прикладной математики, комитета комсомола, профкома и хозяйственной части университета.

КІТАПХАНАДАҒЫ ИГІ ІСТЕР

Өркенді заманның өнегелі дәстүрін бойына сіңіріп, өз қоғамының гүлденуі жолында коммунистік саналылықпен еңбектенген совет адамдарының күнделікті өмірінде кітаптың атқарар ролі үлкен. Қазір «Кітап — білім бұлағы, білім—өмір шырағы» деген халық даналылығының шындығына көзіміз жетіп отыр.

КПСС XXV съезінде Л. И. Брежнев жолдас «Социализм дегеніміз — серпінді дамып келе жатқан қоғам. Біз бір орнында бір күн де тұрып қалмаймыз, біз үнемі алға басып келеміз», деп салтанатпен мәлімдеген-ді. Осы ретте кітаптардың негізгі қоры жинақталған кітапханалардың алдында зор да күрделі міндеттер тұр. Кітапхана қызметкерлері бұл міндет үдесінен шығу үшін күресуі керек. Қазіргі уақытта көптеген кітапханалар жемісті еңбек етіп, оқырмандар құрметіне бөленуде. Осындай кітапханалардың біреуі Қазақ Мемлекеттік университетінде де бар. Бұл коллектив Қазақ университеті шаңырақ көтергеннен бастап, қалтқысыз қызметімен студенттердің алаңсыз білімге сусындайтын сүйікті орынына айналып келеді. Бұл кітапханадағы кітап қоры жылма жыл молаюда. Мәселен, 1934 жылы небәрі саны 6 мыңға жетер жетпес кітап қоры болатын болса, бұл күнде 1 миллионнан асып отыр. Оқырмандар 14 мыңға жетті. Міне, осының нәтижесінде кітапхана республика бойынша төртінші орында. Ол методикалық ірі кітапханалардың бірінен саналады.

— Қазір бізде 350 адамға арналған 4 оқу залы жұмыс істейді. Абонементтік кітапханаларымыз түрлі ғылым мен мамандық салалары бойынша жеке-жеке бөлімдерге бөлінген. Сол сияқты сырттай оқушыларды қамтамасыз ететін кітапхана аралық абонементтер де бар. Біз Одақтағы 125 үлкен кітапханалармен тұрақты байланыстамыз, яғни олармен кітап алысып, тәжірибе алмасып тұрамыз. Коллективте барлығы 69 адам қызмет етеді. З. В. Самойлова, М. Смағұлова, Е. Е. Гвоздецкая, Н. Бакирова, Ү. Күдекова, М. В. Намшик сияқты жолдастар қалтқысыз ісімен оқырмандар алғысына бөленіп жүр,—дейді кітапхана директоры Дәмет Оразбаева.

Университет кітапханасы Қазақтың политехникалық институтының кітапханасы коллективімен социалистік жарысқа түсті. Сонымен қатар қызметкерлер арасында өзара социалистік жарыс қызу өрістеген. Өткен жылдың қорытындысында аға кітапханашы Васса Николаевна Бондина социалистік жарыстың жеңімпазы атанды.

Қысқасы, кітапхана жұмысы жан-жақты жолға қойылған деп айтуға тұрарлық. Сөйтіп, үлгілі коллектив КПСС XXV съезі шешімдерімен жігерлене отырып келешекте де игі істерді одан әрі өрістете бермек.

М. ТАСТАҒАНОВ,
I-курс.

ХРОНИКА „СЕМИ МУЗ“

Частыми гостями университетского «Общества семи муз» являются лауреаты ленинского комсомола Казахстана, солисты Казрадио Нургали Нусипжанов и Ескендир Хасангалиев.

«КАЗАХСТАН ОТ СЪЕЗДА К СЪЕЗДУ»

— так названа большая и содержательная выставка, организованная активистами «Общества семи муз» по материалам, переданным Центральным государственным архивом кинофотофонодокументов республики.

Впечатляют кадры, посвященные адресам пятилетки — Соколовско-Сарбайский комбинат, Карагандинский цементный завод, Гурьевский химкомбинат, Целиноградский завод сельхозмашин... Многие фотографии рассказывают о биографии героев труда. Отдельный раздел выставки посвящен расцвету искусства Советского Казахстана.

Студенты и гости университета с интересом знакомились с этой экспозицией.

Совсем недавно любители искусств встречались с Ансамблем народного танца СССР, которым руководит народный артист СССР Игорь Моисеев.

На днях состоялась еще одна встреча с Прекрасным — в гости к студентам КазГУ и ЖенПИ пришла большая группа творческих работников прославленного государственного Академического хореографического ансамбля «Березка».

В непринужденной обстановке гости из Москвы рассказали много интересного о творческом пути своего коллектива, ответили на все вопросы всегда любознательных студентов.

«Веселым энтузиастам «Общества семи муз» на память о русской «Березке» — такой автограф гости оставили на сувенире—роскошно оформленной книге, рассказывающей об истории ансамбля.

А. Хазова.

Редактор **С. К. КОЗЫБАЕВ.**

Адрес редакции: Алма-Ата, Кирова 136, ком. 111, тел. 69-66-87
Отпечатано в типолаборатории КазГУ
УГ 21069. зак. 184